

Dosarul nr. 2r-320/23
2-21117349-01-2r-20072023

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul depus de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Țap împotriva Întreprinderii de Stat „Stația de Stat pentru încercarea mașinilor”, Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea în mod solidar a plăților salariale, a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Întreprinderii de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului” privind repunerea în termen pentru declararea apelului și s-a restituit apelul, din motivul că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 03 august 2021, Eduard Țap s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stația de Stat pentru încercarea mașinilor” și ÎS „Direcția pentru exploatarea imobilului”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, solicitând încasarea în mod solidar a plăților salariale, a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Țap. S-a încasat, în mod solidar, de la Întreprinderea de Stat „Stația de stat pentru încercarea mașinilor” și Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” în beneficiul lui Eduard Țap suma de 26 514, 34 de lei cu titlu de plăți salariale neachitate, suma de 335 596,79 de lei cu titlu de penalitate legală și suma de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în total suma de 382 111,13 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Întreprinderea de Stat „Stația de stat pentru încercarea mașinilor”

și Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” în beneficiul lui Eduard Țap cheltuielile de judecată în mărime de 1 020 de lei, cu titlu de cheltuieli de înștiințare. În rest, pretențiile privind repararea prejudiciului moral s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 ianuarie 2023, Agenția Proprietății Publice a declarat apel. Prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Prin decizia din 29 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea Imobilului” și s-a menținut încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 februarie 2023, Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” a declarat apel, totodată, a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” privind repunerea în termen pentru declararea apelului, a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 28 iunie 2023, reprezentantul Întreprinderii de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, Liudmila Celac, a declarat recurs împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea. A menționat că, citarea părții, inclusiv a pârâtului în procesul civil trebuie să fie reală și confirmată. Avizele de recepție a corespondenței poștale la care se face trimitere în încheierea contestată nu sunt semnate de persoana juridică pârâtă și/sau persoanele împuternicite, or, în sediul de pe str. Vasile Alecsandri, 78, unde își are sediul pârâtul există mai mulți agenți economici și care din greșeală ar fi recepționată corespondența ce nu-i aparține, și în așa mod pârâtul a fost lipsit de posibilitatea de a cunoaște și de a lua cunoștință cu hotărârea adoptată.

Recurentul a susținut că, instanța de apel a admis în întemeierea concluziilor sale probe denaturate, prin ce a încălcat dispozițiile art.122 și art.130 din Codul de procedură civilă, încheierea contestată bazându-se pe probe inadmisibile în procesul civil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 30 mai 2023, fiind expediată, prin intermediul poștei electronice, Întreprinderii de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului” la 14 iunie 2023.

Astfel, recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”, la 28 iunie 2023, este în termen.

La 20 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat, prin intermediul poștei electronice, în adresa intimațiilor copia recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 48-50).

Intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință până la examinarea recursului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul și a casa încheierile instanței de apel din următoarele considerente

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Țap împotriva Întreprinderii de Stat „Stația de Stat pentru încercarea mașinilor”, Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea în mod solidar a plăților salariale, a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 29 noiembrie 2022 (vol. I, f.d. 164).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 28 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, în aceeași zi, la data de 30 noiembrie 2022.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”, la data de 15 februarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În cererea de apel, apelanta/recurenta a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel declarată de apelantă, împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

La caz, apelul a fost declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, în afara termenului stabilit de lege, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Completul de judecată subliniază că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen, însă recurentul nu a prezentat dovezi pertinente cu privire la omiterea termenului de declarare a apelului.

Cu referire la mențiunile invocate de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” precum că nu a știut despre existența litigiului și despre hotărârea din 29 noiembrie 2022, deoarece cauza a fost examinată în lipsa sa, Completul de judecată le apreciază ca neîntemeiate, or, apelantului/recurentului i-a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal, încheierea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a acceptat în procedura cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Țap, precum și cererea de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, la adresa din mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri,

78 (vol. I, f.d. 28), aceeași adresă fiind indicată de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” în cererea de repunere în termen de declarare a apelului, cererea de apel și în cererea de recurs (vol. I, f.d. 183-184, 199-194, vol. II, 29-34). Încheierea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cât și cererea de chemare în judecată, au fost recepționate de către apelant/recurent, la 23 august 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (vol. I, f.d. 32). Astfel, circumstanțele date indică la faptul că, apelantul/recurentul știa că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza civilă, în care avea calitate de pârât.

Mai mult, în adresa Întreprinderii de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului” au fost expediate citații, prin care se informa despre următoarele ședințe de judecată, la fel fiind recepționate de către recurent (vol. I, f.d. 48).

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării actului judecătoresc.

Raportând normele legale citate supra la circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 30 mai 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Întreprinderii de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată reiterează că, acțiunile recurentului privind declararea apelului la 15 februarie 2023 nu constituie decât o ignorare de către acesta a respectării drepturilor și obligațiilor procedurale, în condițiile în care art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă obligă părțile să se folosească cu bună credință de drepturile lor procedurale.

Recurentul/apelantul nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac - apelul în interiorul termenului legal, fapt reținut de instanța de apel.

Completul de judecată învederează că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În consecință, Completul de judecată apreciază că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele redată și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului” și de a menține încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția pentru Exploatarea Imobilului”.

Se menține încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Țap împotriva Întreprinderii de Stat „Stația de Stat pentru încercarea mașinilor”, Întreprinderea de Stat „Direcția pentru exploatarea imobilului”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea în mod solidar a plăților salariale, a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi